

i en storkreds fra 16 til 21 ved 10 partiers deltagelse i et valg indebærer, at den øvre spærretærskel falder fra 5,56 pct. til 4,07 pct., og at den nedre spærretærskel falder fra 3,21 pct. til 2,61 pct.

Arbejdsgruppen har ladet foretage en gennemregning af arbejdsgruppens forslag til en ny valgkredsinddeling med stemmetallene fra folketingsvalgene i henholdsvis 2005, 2001, 1998, 1994, 1990, 1988 og 1987 for at belyse konsekvenserne for mandatfordelingen, såfremt arbejdsgruppens forslag til en ny valgkredsinddeling havde været gældende ved det pågældende folketingsvalg. Beregningerne viser, for så vidt angår folketingsvalget i 1987, at Venstresocialisterne, der ikke opnåede repræsentation ved den nuværende valgkredsinddeling, ville have opnået et kredsmandat i den nye Københavns Storkreds, og, for så vidt angår folketingsvalget i 1990, at Enhedslisten, der ikke opnåede repræsentation ved den nuværende valgkredsinddeling, ville have opnået et kredsmandat i den nye Københavns Storkreds. Ved folketingsvalgene i 1988, 1994, 1998, 2001 og 2005 er der ingen ændringer i mandatfordelingen mellem partierne.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at gennemførelsen af en ny valgkredsinddeling som følge af kommunalreformen hverken skal gøre det lettere eller sværere at opnå repræsentation i Folketinget alene gennem opnåelse af kredsmandat. Det er endvidere på baggrund af ovenstående arbejdsgruppens opfattelse, at der som følge af arbejdsgruppens forslag til en ny valgkredsinddeling er behov for at ændre de nuværende regler for fordeling af kreds- og tillægsmandater på partier og kandidater uden for partierne.

Model 1 for ændring af reglerne for fordeling af kreds- og tillægsmandater: Genindførelse af d'Hondts metode ved fordeling af kredsmandater

Arbejdsgruppen har overvejet to forskellige modeller for ændring af de nuværende regler for fordeling af kreds- og tillægsmandater på partier og kandidater uden for partierne. En model, arbejdsgruppen har overvejet, er indførelse af d'Hondts fordelingsmetode til anvendelse ved fordeling af kredsmandater mellem partierne og kandidater uden for partierne inden for hver storkreds, dvs. ved anvendelse af divisorerne 1, 2, 3, 4 osv. Der er tale om en genindførelse af d'Hondts metode, idet d'Hondts metode indtil folketingsvalgløven af 1953 blev anvendt til fordeling af kredsmandater.

Arbejdsgruppen har ladet foretage en gennemregning af arbejdsgruppens forslag til en ny valgkredsinddeling med stemmetallene fra folketingsvalgene i henholdsvis 2005, 2001, 1998, 1994, 1990, 1988 og 1987 for at belyse konsekvenserne for mandatfordelingen, såfremt arbejdsgruppens forslag til en ny valgkredsinddeling havde været gældende ved det pågældende folketingsvalg og d'Hondts metode anvendt i stedet for den modificerede Sainte-Laguës metode. Beregningerne viser, at hverken Venstresocialisterne eller Enhedslisten under disse forudsætninger ville have opnået repræsentation i Folketinget ved folketingsvalget i 1987 henholdsvis 1990, samtidig med at Jacob Haugaard fortsat ville have opnået et kredsmandat ved folketingsvalget i 1994.

Beregningerne viser, at den lettere adgang til at få et kredsmandat som følge af arbejdsgruppens forslag til en ny valgkredsinddeling ved disse folketingsvalg neutraliseres ved anvendelsen af d'Hondts metode, idet mandatfordelingen mellem partierne ved disse folketingsvalg forbliver uændret. Beregningerne viser endvidere, at der ved de pågældende folketingsvalg var et tilstrækkeligt antal tillægsmandater til at sikre, at intet parti fik flere kredsmandater end det samlede mandattal, partiet var berettiget til, idet selv det største parti ved de nævnte folketingsvalg skulle tildeles et vist antal tillægsmandater.

Hertil kommer, at det fald i spærretærsklerne, det større antal kredsmandater i en storkreds medfører ved fortsat anvendelse af den modificerede Sainte-Laguës metode, jf. ovenfor, også mindskes eller måske ligefrem konverteres til en stigning ved en overgang til d'Hondts metode. Til illustration kan nævnes, at forøgelsen af det højeste antal kredsmandater i en storkreds fra 16 til 21 ved 10 partiers deltagelse i et valg og ved samtidig overgang til d'Hondts metode indebærer, at den stemmeandel, som et parti mindst skal have for at have sikkerhed for at få opnå et mandat (den øvre spærretærskel), og som ellers ville være faldet fra 5,56 pct. til 4,07 pct., alene falder til 4,55 pct., og at den stemmeandel, som et parti mindst skal have for at have mulighed for at opnå et mandat (den nedre spærretærskel), der ellers ville være faldet fra 3,21 pct. til 2,61 pct., tværtimod stiger til 3,33 pct.

Arbejdsgruppen har ladet foretage en gennemregning af arbejdsgruppens forslag til en ny valgkredsinddeling med stemmetallene fra folketingsvalgene i henholdsvis 2005, 2001, 1998, 1994, 1990, 1988 og 1987 med alternative fordelinger mellem antallet af kredsmandater på landsplan og antallet af tillægsmandater på landsplan for at belyse, ved hvilket (laveste) antal kredsmandater og dermed også ved hvilket antal tillægsmandater et parti i hele landet ved anvendelse af d'Hondts metode ville have opnået et antal kredsmandater, der ville overstige det samlede mandattal, som partiet ville have været berettiget til på landsplan i forhold til sit stemmetal, med 1 mandat. Beregningerne foretaget med 11 storkredse viser, at det laveste antal kredsmandater, ved hvilket et parti ville opnå 1 kredsmandat mere end det samlede mandattal, som partiet ville have været berettiget til på landsplan i forhold til sit stemmetal, ville udgøre mellem 140 (Socialdemokratiet ved folketingsvalget i 1998) og 157 (Socialdemokratiet ved folketingsvalget i 1987). Beregningerne illustrerer robustheden i den gældende fordeling mellem 135 kredsmandater og 40 tillægsmandater ved anvendelse af d'Hondts metode.

Der må dog tages nogle forbehold for virkningen af denne model ved fremtidige valg: 1) Det vil ikke kunne udelukkes, at et parti ved fremtidige valg med en given geografisk koncentration af stemmerne, som ikke ville have opnået repræsentation i Folketinget ved den gældende valgkredsinddeling og ved den gældende mandatfordelingsmetode (modificeret Sainte-Laguë), kunne have opnået et kredsmandat ved den ny valgkredsinddeling med 10 storkredse uanset overgang til d'Hondts metode. 2) Samtidig vil det ikke kunne udeluk-